

RECORDANT LINNÉ I PAU

EN L'ANIVERSARI DEL NAIXEMENT DELS DOS BOTÀNICS

Antoni Aguilera

La celebració de dates rellevants, referides a botànics del nostre passat científic, no és només una manera de recordar la labor i dedicació de personalitats remarcables, consagrades incansablement al treball científic, sinó també una manera ben particular de posar en evidència les arrels del coneixement actual i l'evolució que ha seguit amb el pas del temps.

Poques vegades es realitzen celebracions múltiples. Enguany es dona una d'aquestes coincidències i, a més, entre dos noms ben coneguts per tots nosaltres. D'una banda es compleixen tres-cents anys del naixement de Carolus Linnaeus, conegut també pel seu nom nobiliari, Carl von Linné, botànic de renom mundial. D'una altra, aquest 2007 celebrem també el 150è aniversari del valencià Carlos Pau, referència inevitable per a la botànica valenciana i espanyola.

Carolus Linnaeus (Carl von Linné, 1707-1778) és un dels botànics més coneguts internacionalment. Al voltant dels trenta anys publicà diversos treballs que el feren famós en els ambients científics internacionals, entre ells el seu *Systema naturae*. En aquest treball, Linné establí les bases per a un sistema completament nou de classificació de plantes basat en la seua reproducció. El sistema linneà de nomenclatura de les plantes, conegut com binomial, encara constitueix el sistema internacional estàndard. L'anomenat príncep dels botànics establí una xarxa internacional de contactes i nombrosos deixebles (apòstols) seus recorregueren el món enviant-li plantes perquè les estudiara. També és famós per les seues expedicions d'investigació, especialment el viatge a Lapònia. L'any 1741 Linné fou nomenat professor a la Universitat d'Uppsala. En realitat fou metge i fins i tot arribà a practicar la medicina a Estocolm per un temps. Entre el seu treball cal destacar la tasca al capdavant del Jardí Botànic d'Uppsala, on representà el seu sistema de classificació mitjançant les col·leccions de plantes vives. «Déu creà i Linné posà ordre», afirmà Linné, qui creia ser l'instrument elegit per Déu per po-

sar fi al caos que imperava en la classificació dels animals, vegetals i, fins i tot, els minerals. L'era linneana es caracteritzà per una gran ambició per catalogar, organitzar i donar nom al món natural sencer. Sens dubte, Linné marcà un abans i un després.

L'apotecari Carlos Pau (Sogorb, 1857-1937) figura entre els botànics més destacats de la seua època. Estudià farmàcia a Barcelona i obtingué el doctorat a Madrid. Sobreeixí pel seu treball sobre la flora espanyola i marroquina. Gran part de la seua obra es va publicar de manera molt dispersa en quasi tres-cents treballs en fulls, periòdics, revistes, butlletins i en opuscles breus. Com que el seu centre d'acció radicava a Sogorb, el seu coneixement de la flora valenciana era excel·lent i pu-

blicà nombrosos resultats de les seues expedicions botàniques pel País Valencià. Autor de nombroses espècies noves, moltes de les propostes taxonòmiques que va fer es van acceptar cada vegada més com a vàlides en la mesura que es reestudien els seus treballs. Bona part d'aquests els dedicà a la confecció d'un herbari de més de 80.000 espècimens. Probablement pel seu caràcter es va veure implicat en diverses controvèrsies, com la generada per la seua derrota enfront de Blas Lázaro Ibiza en unes

oposicions a la càtedra de botànica descriptiva de la Universitat Central de Madrid. Al Jardí Botànic de la Universitat de València, la plaça central és dedicada a la seua memòria.

Ambdós homenots, mereixedors com són del nostre reconeixement, són motiu d'homenatge per part del Jardí Botànic de la Universitat de València i de tots aquells que hi vulguen participar. Hi haurà jornades científiques dedicades a cadascun d'ells que ens permetran conèixer la seua vàlua a la llum de l'estat actual dels nostres coneixements i s'editaran obres cabdals de la seua producció científica, a més de dedicar-los exposicions i altres celebracions per tal de recordar aquestes dues figures cabdals de la botànica. ☺

Antoni Aguilera. Director del Jardí Botànic de la Universitat de València.